

Фінанси, банківська справа та страхування

УДК 330.3:336

Мандрик Василь Олегович

кандидат економічних наук, доцент

Національний лісотехнічний університет України

Mandryk Vasyl

PhD in Economics, Associate Professor

Ukrainian National Forestry University

ORCID: 0000-0002-9367-1617

Гуль Іван Григорович

кандидат економічних наук, доцент

Львівський державний університет

фізичної культури імені Івана Боберського

Gul Ivan

PhD in Economics, Associate Professor

Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyi

ORCID: 0000-0003-4043-7007

Мороз Володимир Павлович

кандидат економічних наук, доцент

Львівський національний університет імені Івана Франка

Moroz Volodymyr

PhD in Economics, Associate Professor

Lviv National University of Ivan Franko

ORCID: 0000-0003-1912-6693

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ У 2023 РОЦІ ТА РИЗИКИ ЙОГО ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ

FEATURES OF THE STATE BUDGET OF UKRAINE IN 2023 AND RISKS OF ITS REVENUE PART

Анотація. Система формування бюджету будь-якого рівня динамічно розвивається в залежності від еволюції суспільних потреб, глибини перетворень в економіці та соціальній сфері, змін економічної кон'юнктури тощо. Доходи Державного бюджету залежать від таких чинників як: стан економічного розвитку держави, рівень сплати платежів до бюджету, ефективність системи контролю за цими платежами. В сучасних умовах бюджетного реформування актуальним постає проблема формування стабільної фінансової бази для реалізації усіх функцій та завдань, покладених на органи державної влади та місцевого самоврядування. При цьому повинен забезпечуватися безперервний процес бюджетних надходжень, пошуку альтернативних джерел формування доходів бюджетів, виявлення відповідних резервів їхнього зростання, а також їх оптимізації. У зв'язку з цим дедалі більше привертається увага до питань, пов'язаних із формуванням і використанням коштів Державного бюджету України. Метою статті є розгляд державного бюджету України у 2023 році, аналіз його доходів та видатків та визначення найбільш пріоритетних напрямів витрачання коштів державного бюджету у 2023 році. У статті розглянуто державний бюджет України у 2022-2023 році, зокрема висвітлено основні його видатки та надходження. Наведено основні складові формування дохідної частини державного бюджету України у 2023 році. Проаналізовано динаміку і структуру основних видатків державного бюджету України за 2022-2023 рр., яка свідчить про тенденцію до зростання всіх його складових пов'язаних з забезпеченням обороноздатності та безпеки України. Висвітлено основні зміни у державному бюджеті України на 2023 рік, зокрема зміни у фінансуванні

міністерств та відомств з розподілу коштів. Бюджет України як фінансово-економічна система характеризується динамічністю, що полягає у зміні з часом поведінки та структури системи і ця зміна тісно пов’язана із Російсько-Українською війною.

Ключові слова: *державний бюджет України, видатки державного бюджету, надходження до державного бюджету.*

Summary. *The system of formation the budget at any level develops dynamically depending on the evolution of public needs, the depth of transformations in the economy and social sphere, changes in the economic situation, etc. State budget revenues depend on such factors as: the economic development of the state, the level of payments to the budget, the effectiveness of the system of control over these payments. In the modern conditions of budget reforming, the problem of forming a stable financial base for the implementation of all functions and tasks assigned to the bodies of state power and local self-government becomes urgent. At the same time, a continuous process of budget revenues, the search for alternative sources of budget revenue formation, the identification of appropriate reserves for their growth and optimization should be ensured. In this regard, more and more attention is being drawn to the issues related to the formation and using the funds of the State Budget of Ukraine. The aim of the article is to review the State Budget of Ukraine in 2023, to analyze its revenues and expenditures, to determine the most priority directions for spending the funds of State Budget of Ukraine in 2023. The article examines the State Budget of Ukraine in 2022–2023, in particular highlights its main expenditures and revenues. The main components of the formation of the revenue part of the State Budget of Ukraine in 2023 are given. The dynamics and structure of the main expenditures of the State Budget of Ukraine in 2022–2023 is analyzed, which indicates a tendency towards the growth of all its components related to ensuring the defense capability and security of Ukraine.*

The main changes in the State Budget of Ukraine in 2023 are highlighted, in particular changes in the financing of ministries and departments for the distribution of funds. The Budget of Ukraine as a financial and economic system is characterized by dynamism, which is a change over time in the behaviour and structure of the system, and this change is closely related to the Russian-Ukrainian war.

Key words: *State Budget of Ukraine, state budget expenditures, state budget receipts.*

Постановка проблеми. Протягом багатьох століть збройні конфлікти та війни змінювали світову історію багатьох держав призводячи одних до занепаду інших до процвітання. Війни змінювалися, проте затрати на їх ведення щоразу зростали, війна – це надзвичайно дорого. Війна в Україні також не є винятком, основним свідченням цього є державний бюджет України на 2023 рік, ухвалений Верховною Радою України від 03.11.2022р за № 2710-ІХ [3].

Під час війни державний бюджет України зазнає значних змін, зокрема значна його частина призначена на безпеку та оборону країни (1,293 трлн з 2,6 трлн), що становить майже половину видатків України у наступному році. При цьому не варто забувати, що дефіцит бюджету складає 38 мільярдів доларів [5], також існують значні ризики щодо його наповнення та надзвичайно високий державний борг понад 100% до ВВП.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням пов'язаним з державним бюджетом України присвячені праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких варто відмітити В. Андрущенко, В. Базилевича, К. Бельський, С. Буковинського, С. Булгакова, А. Вагнер, О. Васирика, В. Геєця, Л. Гладченко, В. Дем'янишина, Т. Єфименко, О. Кириленко, З. Лободіної, І. Луніна, С. Мочерного, І. Озерова, В. Опаріна,

К. Павлюка, Ю. Пасічника, Л. Сафонова, С. Свірка, В. Суторміна, О. Тулай, В. Федосова, В. Хижняка.

Разом з тим, у наукових працях не приділено достатньо уваги питанням пов'язаним з значними ризиками наповнення державного бюджету України у надзвичайно складний період воєнного стану та пріоритетам і раціональності використання коштів державного бюджету України для забезпечення належної безпеки та оборони держави.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). З огляду на зазначене вище, метою статті є розгляд державного бюджету України у 2023 році, аналіз його доходів та видатків та визначення найбільш пріоритетних напрямів витрачання коштів державного бюджету у 2023 році.

Виклад основного матеріалу дослідження. У бюджеті України на 2023 рік вперше заплановано витратити таку значну суму, близько 2,6 трлн гривень видатків. Для порівняння бюджет, котрий було ухвалено у грудні 2021-го, на 2022 рік витрати було закладені на суму 1,5 трлн грн. Однак, після повномасштабного вторгнення РФ в Україну нами витрачено значно більше.

Під час війни Кабінетом міністрів України спільно з парламентом було сформовано новий бюджет 2023 року але суми витрат, що ним передбачено є доволі песимістичні, адже у ньому заплановано значний дефіцит бюджету котрий становить близько 1,3 трлн грн., коли сам бюджет України становить 2,6 трлн грн. видатків. Тобто, лише певну частину наша держава зможе одержати через надходження до бюджету а друга частина котра передбачена бюджетом поки що відсутня.

Кабінет міністрів України та президент України у вирішенні проблеми з дефіцитом бюджету у 2023 році покладаються на наших міжнародних партнерів, про що свідчать заяви представників влади. Відповідно до яких ними висловлено сподівання в отриманні від

міжнародних фінансових організацій та інституцій а також країн Заходу близько 38 млрд доларів, що за прогнозованим курсом у 2023 році становитиме 1,6 трлн гривень, що на 300 млрд грн. більше ніж дефіцит бюджету. (У бюджеті 2023 року КМУ прогнозує, що середній курс протягом року становитиме 42,2 грн./\$, а на кінець року 45,8 грн./\$).

У 2023 році відбулось значне зростання на 1,1 трлн гривень бюджету України у порівнянні з 2022 роком, насамперед це пов'язано з значними військовими витратами. Так, у бюджеті 2023 року зазначені витрати на Міністерство оборони України у сумі 857 млрд гривень (у 2022 році 133,5 млрд гривень) тобто дана стаття витрат бюджету зросла на +724,4 млрд гривень або +541,9%.

Варто також дослідити і інші витрати пов'язані з безпекою та обороною країни до котрих варто віднести наступні міністерства та відомства. Так, зокрема збільшились витрати на Міністерство внутрішніх справ України у бюджеті 2023 року вони становлять 209,8 млрд гривень (у 2022 році 99,8 млрд гривень) тобто дана стаття витрат бюджету зросла на +110 млрд гривень або на +110,2%. Витрати пов'язані з Державною прикордонною службою України у бюджеті 2023 року вони становлять 33,25 млрд гривень (у 2022 році 14,9 млрд гривень) зростання даної статті бюджету становить +18,38 млрд гривень або +123,15%. Витрати на Національну гвардію України у бюджеті 2023 року збільшились на +33 млрд гривень або +234% і становлять 47,1 млрд гривень (у 2022 році 14,1 млрд гривень). Схожу динаміку зростання витрат у державному бюджеті України 2023 року маємо з Державною службою України з надзвичайних ситуацій – 38,7 млрд гривень (у 2022 році 16,9 млрд гривень) тобто вони збільшились на +21,8 млрд гривень або на +129%. Витрати пов'язані з Національною поліцією України становлять 68,6 млрд гривень (у 2022 році 36,1 млрд гривень) збільшились на +31,9 млрд гривень або на 90,1%.

Окремої уваги заслуговують Українські спецслужби, котрі з початком повномасштабного вторгнення РФ, у бюджеті України на 2023 рік також демонструють тенденцію до зростання витрат на виконання ними своїх функцій. Так, у бюджеті України на 2023 рік витрати на Головне управління розвідки МО України передбачено 11,6 млрд гривень (у 2022 році 4,5 млрд гривень) збільшилися на +7,1 млрд гривень або на +157,8%.

Витрати з бюджету України на 2023 рік на Службу безпеки України також збільшилися на +6,09 млрд гривень або +37,7% і становлять 22,24 млрд гривень (у 2022 році 16,15 млрд гривень).

Витрати бюджету призначені для Служби зовнішньої розвідки України практично не зазнали змін та становлять у 2023 роках становлять 4,66 млрд гривень (у 2022 році 4,46 млрд гривень).

Окремої уваги заслуговує Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України витрати на котре у 2022 році становили 2,76 млрд гривень, а на 2023 рік заплановано 7,80 млрд гривень, тобто вони зросли на 5,04 млрд гривень або на 182,6%. Діяльність даного міністерства не розголошуються а відповідно до відомчої і програмної класифікаціями видатків на 2023 рік для цього міністерства кошти ним використовуються з метою: керівництво та управління у сфері стратегічних галузей промисловості у сумі 0,13 млрд гривень; виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення 7,67 млрд гривень.

В основному вищенаведені зміни пов'язані з запровадженням воєнного стану в Україні та підвищенням обороноздатності і безпеки держави, тож витрати з бюджету основних міністерств та відомств України

котрі пов'язані з безпекою та обороною зазнають суттєвих змін протягом року в сторону їх зростання (табл.1).

Таблиця 1

Витрати на міністерства та відомства пов'язаних з безпекою та обороною України протягом 2022 – 2023 рр. з державного бюджету

Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Станом на початок 2022 року (тис. грн)	Станом на кінець 2022 року (тис. грн)	Станом на початок 2023 року (тис. грн)	Абс. зміна (+;-)
Міністерство внутрішніх справ України	99 784 646,4	218 051 241,5	209 785 451,5	+110 000 805,1
Адміністрація Державної прикордонної служби України	14 864 497,1	36 439 361,6	33 247 662,9	+18 383 165,8
Національна гвардія України	14 098 635,7	51 246 432,3	47 087 767,0	+32 989 131,3
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	16 866 785,8	36 229 780,6	38 696 466,6	+21 829 680,8
Національна поліція України	36 696 689,9	69 081 768,0	68 609 679,0	+31 912 989,1
Міністерство оборони України	133 488 435,0	989 532 330,2	857 930 022,7	+724 441 587,7
Головне управління розвідки Міністерства оборони України	4 480 310,0	13 377 799,0	11 584 815,4	+7 104 505,4
Служба безпеки України	16 153 025,7	25 138 022,1	22 242 128,2	+6 089 102,5
Служба зовнішньої розвідки України	4 460 993,4	5 294 039,7	4 660 993,4	+200 000,0
Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України	2 768 852,8	2 768 852,8	7 804 611,4	+5 035 758,6
Разом	343 662 871,8	1 447 159 627,8	1 301 649 598,1	+957 986 726,3

Досліджуючи зміни у витратах котрі пов'язані з безпекою та обороною держави доцільно розглянути зміни у фінансуванні інших міністерств та відомств з державного бюджету України протягом 2022-2023 років.

Таблиця 2

Зміни у фінансуванні міністерств та відомств з державного бюджету України протягом 2022-2023 рр.

Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Станом на початок 2022 року (тис.грн)	Станом на кінець 2022 року (тис.грн)	Станом на початок 2023 року (тис.грн)	Абс. зміна (+;-)
1	2	3	4	
Управління справами Апарату Верховної Ради України	3 008 977,4	3 008 977,4	2 737 630,3	-271 347,1
Державне управління справами	2 873 758,9	2 873 758,9	2 735 915,2	-137 843,7
Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України	4 944 134,8	4 944 134,8	8 539 458,4	3 595 323,6
Державна служба статистики України	1 781 896,2	1 781 896,2	1 032 782,9	-749 113,3
Державне агентство України з питань кіно	1 708 828,9	1 708 828,9	136 710,4	-1 572 118,5
Верховний Суд	2 322 104,1	2 322 104,1	2 050 191,0	-271 913,1
Вищий антикорупційний суд	592 923,1	592 923,1	293 578,6	-299 344,5
Офіс Генерального прокурора	14 034 046,8	14 034 046,8	13 439 636,2	-594 410,6
Міністерство економіки України	14 998 004,1	20 822 480,3	3 179 848,0	-11 818 156,1
Міністерство закордонних справ України	5 795 328,7	5 795 328,7	6 056 387,0	261 058,3
Міністерство у справах ветеранів України	522 762,6	522 762,6	1 336 728,2	813 965,6
Міністерство освіти і науки України	58 630 513,0	58 630 513,0	52 481 987,1	-6 148 525,9
Міністерство охорони здоров'я України	194 395 858,5	194 395 858,5	174 898 715,4	-19 497 143,1
Міністерство енергетики України	6 497 042,0	206 297 042,0	5 206 535,1	-1 290 506,9
Міністерство соціальної політики України	318 811 699,3	425 180 260,3	445 035 023,3	126 223 324,0

Пенсійний фонд України	200 631 211,1	252 998 464,0	271 859 420,9	71 228 209,8
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	11 615 245,2	11 615 245,2	10 594 188,7	-1 021 056,5
Державне агентство лісових ресурсів України	768 614,4	768 614,4	570 727,1	-197 887,3
Міністерство розвитку громад та територій України	4 478 769,1	4 478 769,1	604 376,6	-3 874 392,5
Міністерство аграрної політики та продовольства України	6 797 870,1	8 343 370,1	4 324 894,8	-2 472 975,3
Міністерство цифрової трансформації України	1 350 841,9	1 350 841,9	616 167,4	-734 674,5
Міністерство інфраструктури України	1 7876 677,3	17 876 677,3	3 718 541,1	-14 158 136,2
Міністерство молоді та спорту України	7 390 334,1	7 390 334,1	3 726 036,4	-3 664 297,7
Міністерство фінансів України	26 136 053,4	30 136 053,4	34 118 115,4	7 982 062,0
Міністерство юстиції України	16 355 472,1	16 355 472,1	15 140 814,8	-1 214 657,3
Міністерство культури та інформаційної політики України	12 320 299,2	12 320 299,2	9 171 802,1	-3 148 497,1
Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України	1 192 049,2	1 192 049,2	430 158,3	-761 890,9
Антимонопольний комітет України	345 569,5	345 569,5	267 833,3	-77 736,2
Національне антикорупційне бюро України	1 327 853	1 327 853	1 211 290,6	-116 562,4
Державне бюро розслідувань	2 680 565,1	2 680 565,1	2 428 676,6	-251 888,5

Аналіз змін, що відбулися у фінансуванні міністерств та відомств з державного бюджету протягом 2022-2023рр. дає змогу зробити такі висновки. Переважна більшість міністерств та відомств зазнає скорочення витрат на виконання власних функцій, серед яких варто відмітити наступні (>1 мільярду):

- Державне агентство України з питань кіно на -1 572 118,5 тис.грн.;
- Міністерство економіки України на -11 818 156,1 тис.грн.;

- Міністерство освіти і науки України на -6 148 525,9 тис.грн.;
- Міністерство охорони здоров'я України -19 497 143,1 тис. грн.;
- Міністерство енергетики України -1 290 506,9 тис.грн.;
- Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України -1 021 056,5 тис.грн.;
- Міністерство розвитку громад та територій України -3 874 392,5 тис.грн.;
- Міністерство аграрної політики та продовольства України -2 472 975,3 тис.грн.;
- Міністерство інфраструктури України -14 158 136,2 тис.грн.;
- Міністерство молоді та спорту України -3 664 297,7 тис.грн.
- Міністерство юстиції України -1 214 657,3 тис.грн.;
- Міністерство культури та інформаційної політики України -3 148 497,1 тис.грн.

Для виразу об'єктивності даної інформації слід звернути увагу на ті міністерства та відомства, що отримали додаткове фінансування у період 2022-2023 роки, серед яких варто відзначити наступні:

- Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України +3 595 323,6 тис.грн.;
- Міністерство соціальної політики України +126 223 324,0 тис.грн.;
- Пенсійний фонд України +71 228 209,8 тис.грн.;
- Міністерство фінансів України +7 982 062,0 тис.грн.

Таким чином, ми можемо зробити висновок, що не усі міністерства та відомства у 2023 році зазнають значних скорочень власних витрат.

Значні зміни відбулися впродовж 2022-2023 років у дохідній частині Державних бюджетів України. Насамперед вони пов'язані військовими діями на території України. Так, в першому абзаці статті 1 ЗУ "Про

Державний бюджет України на 2023 рік" за № 2710-IX, від 03.11.2022р.[1] визначено на 2023 рік: доходи Державного бюджету України у сумі 1 329 260 090,6 тис. гривень, у тому числі доходи загального фонду Державного бюджету України - у сумі 1.173.110.743,7 тис. гривень та доходи спеціального фонду Державного бюджету України - у сумі 156.149.346,9 тис. гривень, згідно з додатком № 1 до цього Закону.

Більш детальний аналіз дохідної частини Державних бюджетів України впродовж 2022-2023рр проведемо у таблиці 3.

Таблиця 3

Доходи Державних бюджетів України впродовж 2022-2023 рр.

Найменування згідно з класифікацією доходів бюджету	Станом на початок 2022 року (тис.грн)	Станом на кінець 2022 року (тис.грн)	Станом на початок 2023 року (тис.грн)	Абс. зміна (+;-)
1	2	3	4	5
Разом доходів:	1 323 923 761,5	1 553 029 918,6	1 329 260 090,6	+5 336 329,1
Офіційні трансферти	10 794 397,9	10 794 397,9	19 080 375,8	+8 285 977,9
Всього доходів (без урахування міжбюджетних трансфертів)	1 313 129 363,6	1 542 235 520,7	1 310 179 714,8	-2 949 648,8
Податкові надходження	1 169 078 883,2	1 204 081 760,6	1 153 977 364,3	-15 101 518,9
<i>Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості</i>	308 250 491,3	319 843 711,6	254 560 687,3	-53 689 804,0
<i>Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів</i>	71 245 751,2	71 245 751,2	97 158 231,2	+25 912 480,0
<i>Внутрішні податки на товари та послуги</i>	747 159 544,7	770 569 201,8	761 674 515,0	+14 514 970,3
<i>Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції</i>	37 427 000,0	37 427 000,0	37 867 000,0	+440 000,0
<i>Інші податки та збори</i>	4 996 096,0	4 996 096,0	2 716 930,8	-2 279 165,2
Неподаткові надходження	141 553 973,9	205 960 753,6	154 925 250,2	+13 371 276,3
<i>Доходи від власності та підприємницької</i>	68 666 205,8	133 072 985,5	81 477 245,5	+12 811 039,7

<i>діяльності</i>				
<i>Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності</i>	11 513 238,4	11 513 238,4	9 642 071,2	-1 871 167,2
<i>Інші неподаткові надходження</i>	18 684 614,0	18 684 614,0	18 246 301,3	-438 312,7
<i>Власні надходження бюджетних установ</i>	42 689 915,7	42 689 915,7	45 559 632,2	+2 869 716,5
Доходи від операцій з капіталом	1 124 792,4	1 124 792,4	466 034,7	-658 757,7
<i>Надходження від продажу основного капіталу</i>	31 318,3	31 318,3	22 268,5	-9 049,8
<i>Надходження від реалізації державних запасів товарів</i>	1 085 055,0	1 085 055,0	437 752,0	-647 303,0
<i>Кошти від продажу землі і нематеріальних активів</i>	8 419,1	8 419,1	6 014,2	-2 404,9
Офіційні трансферти <i>Від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ</i>	1 171 056,7	130 867 556,7	694 718,0	-476 338,7
<i>Кошти, отримані від секретаріату ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ або іншої міжнародної організації за участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки</i>	-	509 404,1	-	-
<i>Гранти (дарунки), що надійшли до бюджетів усіх рівнів</i>	-	661 652,6	693 718,0	+693 718,0
<i>Надходження в рамках програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ</i>	-	129 696 500,0	1 000,0	+1 000,0
<i>Інша допомога, надана Європейським Союзом</i>	-	4 596 500,0	1 000,0	+1 000,0
<i>Надходження в рамках програм допомоги урядів іноземних держав, міжнародних</i>	-	125 100 000,0	-	-

<i>організацій, донорських установ</i>				
Цільові фонди	200 657,4	200 657,4	116 347,6	-84 309,8

Результати аналізу проведеного у таблиці 3 свідчать, що доходи державного бюджету у 2023 році є заплановано на +5 336 329,1 тис.грн. більше ніж у 2022 році станом на початок року, однак вони є меншими на - 223 769 828,00 тис.грн. від бюджету 2022 року станом на кінець періоду. Зростання доходу Державного бюджету України у 2023 році очікується з таких джерел:

- Офіційні трансферти +8 285 977,9 тис.грн.;
- Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів +25 912 480,0 тис.грн.;
- Внутрішні податки на товари та послуги +14 514 970,3 тис.грн.;
- Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції +440 000,0 тис.грн.
- Доходи від власності та підприємницької діяльності +12 811 039,7 тис.грн.;
- Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції +440 000,0 тис.грн.;
- Власні надходження бюджетних установ +2 869 716,5 тис.грн.;
- Гранти (дарунки), що надійшли до бюджетів усіх рівнів +693 718,0 тис.грн.
- Інша допомога, надана Європейським Союзом +1 000,0 тис.грн.

Вище проведений аналіз у табл. 3, дає змогу стверджувати що усі інші джерела доходів до Державного бюджету України у 2023 році зменшилися.

Отже, у статті 1 ЗУ “Про Державний бюджет України на 2023 рік” за № 2710-IX, від 03.11.2022р. [1] передбачено, що доходи Державного бюджету України на 2023 рік становлять 1 329 260 090,6 тис. грн., видатки

Державного бюджету України на 2023 рік становлять 2 580 676 611,6 тис. грн., передбачається повернення кредитів до Державного бюджету України у сумі 14 428 769,8 тис. грн. та надання кредитів з Державного бюджету України у сумі 59 548 429,1 тис. гривень, а також що граничний обсяг дефіциту Державного бюджету України буде становити 1 296 536 180,3 тис. грн. (1,3 трлн грн.).

В вирішенні проблеми з дефіцитом бюджету у 2023 році Україна планує покрити з допомогою партнерів, зокрема США, Євросоюзу та Міжнародного валютного фонду (таку заяву зробив прем'єр-міністр України Денис Шмигаль на засіданні кабінету міністрів України 4 листопада 2022р.).

Висновки. Аналіз державного бюджету України на 2023 рік вказує на значний його дефіцит у сумі 1,3 трлн гривень, дана проблема є нагальною однак вона залишається невирішеною попри обіцянки і запевнення у підтримці міжнародних партнерів України.

Значного приросту у фінансуванні отримали ті міністерства та відомства котрі безпосередньо пов'язані з безпекою та обороною країни (+957,9 млрд гривень).

Відбулось значне скорочення фінансування усіх інших міністерств та відомств у 2023 році. Результати аналізу продемонстрували, що у цей складний період значного приросту у фінансуванні отримали Міністерство соціальної політики України +126,2 млрд гривень та Пенсійний фонд України +71,2 млрд гривень, тож можна стверджувати що державний бюджет України у 2023 році окрім "воєнного" є певною мірою "соціальним".

Дохідна частина Державного бюджету України продемонструвала збільшення на +5,3 млрд гривень відносно попереднього року, однак його наповнення у період значних обмежень у споживанні електроенергії,

частих повітряних тривогах, військових дій на території країни та ряду інших проблем буде значно ускладнювати даний процес.

Література

1. Про державний бюджет України на 2023 рік: Закон України від 03 листопада 2022 року, № 2710-IX. URL: <https://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text> (дата звернення: 02.02.2023).
2. Про державний бюджет України на 2022 рік: Закон України в редакції від 09 листопада 2022 року, № 1928-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#Text> (дата звернення: 02.02.2023).
3. Про державний бюджет України на 2022 рік: Закон України від 02 грудня 2021 року, № 1928-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20/ed20211202#Text> (дата звернення: 02.02.2023).
4. Дефіцит у \$38 млрд покриємо за допомогою наших партнерів: США, ЄС та МВФ, – Шмигаль про бюджет-2023. URL: <https://espreso.tv/defitsit-u-38-mlrd-pokriemo-za-dopomogoyu-nashikh-partneriv-ssha-es-ta-mvf-shmigal-pro-byudzhet-2023> (дата звернення: 02.02.2023).
5. Павло К. Максимум на оборону, чимало на дороги та майже 2 мільярди на Єдиний телемарафон: бюджет-2023. URL: <https://hromadske.ua/posts/maksimum-na-oboronu-chimalo-na-dorogi-ta-majzhe-2-milyardi-na-yedinij-telemarafon-byudzhet-2023?topic=ekonomika>. (дата звернення: 02.02.2023).
6. Прищепя Я., Матвіїшина Г. “Безпрецедентно високий”: нардепка розповіла, яким буде дефіцит бюджету-2023. URL:

<https://suspilne.media/303438-bezprecedentno-visokij-nardepka-rozpovila-akim-bude-deficit-budzetu-2023/> (дата звернення: 02.02.2023).

References

1. Pro derzhavnyi biudzhnet Ukrainy na 2023 rik: Zakon Ukrainy vid 03 lystopada 2022 roku, № 2710-IX. URL: <https://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text> (accessed February 02, 2023).
2. Pro derzhavnyi biudzhnet Ukrainy na 2022 rik: Zakon Ukrainy v redaktsii vid 09 lystopada 2022 roku, № 1928-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#Text> (accessed February 02, 2023).
3. Pro derzhavnyi biudzhnet Ukrainy na 2022 rik: Zakon Ukrainy vid 02 hrudnia 2021 roku, № 1928-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20/ed20211202#Text> (accessed February 02, 2023).
4. Defitsyt u \$38 mlrd pokryiemo za dopomohoiu nashykh partneriv: SShA, YeS ta MVF, – Shmyhal pro biudzhnet-2023. URL: <https://espreso.tv/defitsit-u-38-mlrd-pokriemo-za-dopomogoyu-nashikh-partneriv-ssha-es-ta-mvf-shmigal-pro-byudzhnet-2023> (accessed February 02, 2023).
5. Pavlo K. Maksimum na oboronu, chymalo na dorohy ta maizhe 2 miliardy na Yedyniy telemarafon: biudzhnet-2023. URL: <https://hromadske.ua/posts/maksimum-na-oboronu-chimalo-na-dorogi-ta-majzhe-2-milyardi-na-yedinij-telemarafon-byudzhnet-2023?topic=ekonomika> (accessed February 02, 2023).
6. Pryshchepa Ya., Matviishyna H. "Bezpretsedentno vysokiy": nardepka rozpovila, yakym bude defitsyt biudzhetu-2023. URL: <https://suspilne.media/303438-bezprecedentno-visokij-nardepka-rozpovila-akim-bude-deficit-budzetu-2023/>

<https://suspilne.media/303438-bezprecedentno-visokij-nardepka-rozpovila-akim-bude-deficit-budzetu-2023/> (accessed February 02, 2023).